

До уваги організацій ПМГУ:

враховуємо в колдоговірній роботі терміни подання роботодавцями фінансової звітності державним органам

Важливою базовою складовою економічної інформації, яку потрібно використовувати первинним організаціям ПМГУ для ведення якісно аргументованого та ефективного соціального діалогу, підготовки й забезпечення колективно-договірного процесу, є фінансова звітність роботодавців ГМК України.

Більш як 10 років у Профспілці приділяється увага аналізу фінзвітності підприємств та використанню його результатів у колдоговірній роботі. З приводу цього первинним організаціям ПМГУ надавалися і надаються рекомендації та відповіді на актуальні питання.

Дана консультація присвячена термінам подання державним органам у воєнний час роботодавцями фінансової звітності. Для отримання копій фінансових звітів та коректного ведення соціального діалогу з роботодавцями кінцеві дати цих термінів мають враховуватись профкомами первинних організацій ПМГУ при підготовці відповідних запитів на інформацію.

Фінансові звіти за правилами фінансового обліку відображають діяльність суб'єктів господарювання у фінансовому вигляді. Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (далі – **ЗУ про бухоблік**) фінансова звітність - звітність, що містить інформацію про фінансовий стан та результати діяльності підприємства.

Фінансову звітність та консолідовану фінансову звітність (*формується та подається суб'єктом господарювання, який є материнським підприємством*) згідно Порядку подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000р. №419 (із змінами, останні з яких були внесені вже під час воєнного стану у червні та листопаді 2022 року, далі – **Порядок №419**) за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ) складають, зокрема:

- *публічні акціонерні товариства,*
- *підприємства - емітенти цінних паперів, цінні папери яких допущені до торгів на фондових біржах або щодо цінних паперів яких здійснено публічну пропозицію (серед підприємств ГМК України, зокрема, такими є ПРАТ "ЮЖКОКС", ПАТ "АРСЕЛОРМІТТАЛ КРИВИЙ РІГ", ПАТ "ПВП "КРИВБАСВИБУХПРОМ", АТ "ІНТЕРПАЙП ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ВТОРМЕТ", АТ «Нікопольський завод феросплавів» та інш.),*
- банки,
- страховики,
- кредитні спілки,
- *суб'єкти господарювання, які провадять діяльність у видобувних галузях,*

- материнські підприємства груп, у складі яких є підприємства, що становлять суспільний інтерес,
- материнські підприємства великої групи, які не належать до категорії великих підприємств, та *підприємства, які відповідно до ЗУ про бухоблік належать до великих підприємств*,
- інші підприємства, які провадять господарську діяльність за окремими видами діяльності, визначеними Порядком.

Більшість підприємств ГМК відносяться до великих підприємств. Всі вони незалежно від форм власності вважаються підприємствами, що становлять суспільний інтерес. Показники їх діяльності згідно ч.2 ст.2 ЗУ про бух облік на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передуює звітному, відповідають щонайменше двом із таких критеріїв:

- балансова вартість активів - понад 20 мільйонів євро;
- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - понад 40 мільйонів євро;
- середня кількість працівників - понад 250 осіб.

Фінансова звітність, яку складають за МСФЗ такі підприємства, містить 4 звіти:

- Баланс (звіт про фінансовий стан),
- Звіт про фінансові результати (звіт про сукупний дохід),
- Звіт про власний капітал,
- Звіт про рух грошових коштів.

Відповідно до Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» юрособи можуть подавати документи в електронному чи паперовому вигляді протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи, *але необхідно врахувати наступне.*

З 1 січня 2023 року набирає чинності Закон України «Про офіційну статистику». Статтею 10 цього Закону передбачено, що статистичну та фінансову звітність респонденти подають виключно в електронній формі.

Порядок № 419 передбачає, що підприємства, які для складання фінансової звітності застосовують МСФЗ, зобов'язані не тільки складати її за МСФЗ, а й в єдиному, визначеному Мінфіном, електронному форматі та у визначені цим Порядком строки подавати її до Центру збору фінансової звітності, операційне управління яким здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (*це робиться з метою забезпечення доступу органів державної влади, інших органів та користувачів до поданої підприємствами фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності*).

Зазначимо, що згідно ч.2 ст.11 ЗУ про бухоблік порядок та строки подання до органів державної влади фінансової звітності суб'єктами господарювання, які здійснюють діяльність у видобувних галузях, встановлюються Кабінетом Міністрів України згідно Закону України «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях».

Згідно п. 2 Порядку №419 фінансова звітність подається:

- органам, до сфери управління яких належать підприємства;
- трудовим колективам на їх вимогу;
- власникам (засновникам) відповідно до установчих документів;
- іншим органам та користувачам згідно із законодавством, зокрема органам державної статистики та державної податкової служби (органам ДПС фінзвітність подається платниками податку на прибуток).

!!!Фінансова звітність підприємств не становить комерційної таємниці, не є конфіденційною інформацією та не належить до інформації з обмеженим доступом, крім випадків, передбачених законом.

Підприємства зобов'язані подавати копії своїх фінансових звітів навіть абсолютно стороннім особам за окремим запитом останніх у порядку, передбаченому Законом України «Про доступ до публічної інформації» (див. п.2 ст.14 ЗУ про бухоблік із змінами, внесеними згідно Закону України № 2435-IX від 19.07.2022).

Крім того, згідно ст.14 ЗУ про бух облік підприємство зобов'язане забезпечувати доступність фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності для ознайомлення юридичних та фізичних осіб за своїм місцезнаходженням.

Таким чином, сьогодні посилення на неможливість надання (отримання) фінансової звітності роботодавців стає проблематичним.

Порядок та строки надання фінансової звітності власникам та трудовому колективу встановлюються внутрішніми документами роботодавця та досягнутими з ним домовленостями, у тому числі укладеним з ним колективним договором.

За нашим переконанням, для реалізації свого права на інформацію стосовно отримання фінансової звітності роботодавців цілком обґрунтованим буде також використання організаціями Профспілки статті 28 Закону України «Про професійні спілки та гарантії їх діяльності», згідно якої *«профспілки... мають право одержувати безоплатно інформацію від роботодавців або їх об'єднань, державних органів та органів місцевого самоврядування з питань, що стосуються трудових і соціально-економічних прав та законних інтересів своїх членів, а також інформацію про результати господарської діяльності підприємств, установ або організацій. Зазначена інформація має бути надана не пізніше п'ятиденного терміну»*. При формуванні запиту роботодавцю на отримання копій фінзвітів, який подає профком первинної організації Профспілки, необхідно відстежувати та враховувати відповідні зміни в законодавстві щодо термінів подання роботодавцем таких звітів державним органам.

Коли роботодавці подають фінансову звітність державним органам?

Базовим звітним періодом для будь-якої фінансової звітності є календарний рік (ст.13 ЗУ про бухоблік). Перший звітний період новоствореного підприємства може бути менший ніж 12 місяців, але не

більший ніж 15 місяців. Звітним періодом підприємства, що ліквідується, є період з початку звітного року до дати прийняття рішення про його ліквідацію.

Окрім річної фінансової звітності підприємства ГМК України складають також **фінзвітність за короткий період, яка має назву проміжної**. Проміжна фінансова звітність (зокрема, за квартал) складається за наказом роботодавця про облікову політику.

Пунктом 5 Порядку № 419 встановлено строки подання фінансової звітності. Для зручності наведемо ті, що стосуються підприємств галузі.

Таблиця 1

Строки подання фінансової звітності

Хто подає	Кому	Коли
Платники податку на прибуток	ДПС	У складі декларації з податку на прибуток у строки, встановлені ПКУ
Підприємства, які зобов'язані оприлюднювати річну фінансову звітність (<i>їх види разом із строками оприлюднення фінзвітності визначені ст.14 ЗУ про бухоблік</i>)	Органам державної статистики та податковим органам	За звітний рік не пізніше 28 лютого року, наступного за звітним роком, за I квартал, перше півріччя, дев'ять місяців — не пізніше 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом
Підприємства, які для складання фінансової звітності застосовують МСФЗ	Центру збору фінансової звітності	Річну фінансову звітність та річну консолідовану фінансову звітність за МСФЗ в електронному вигляді, разом із відповідними аудиторськими звітами (якщо обов'язковий аудит фінансової звітності проводився на вимогу законодавства), - не пізніше строків, передбачених ЗУ про бухоблік для оприлюднення річної фінансової звітності, проміжну фінансову звітність (за I квартал, перше півріччя, дев'ять місяців) — не пізніше 30 числа місяця, наступного за звітним кварталом.

Підготовлено відділом соціально-економічної роботи апарату ПМГУ